Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central, (judecător: Svetlana Ghercavii)
Dosar nr. 2a - 619/2024 (PIGD: 2-23042500-03-2a-19062024)

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

03 iunie 2025 mun. Bălţi
Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător: Elena Grumeza
Judecători Radu Holban și Cristina Prisacari
Grefier Cristina Svaracevschi

examinând, în ședință de judecată publică, cererile de apel declarare de S.A. „Red- Nord" și Cojocaru Petru prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Cojocaru Petru împotriva S.A. „Red-Nord" cu privire la încasarea penalității legale, indexarea salariului și compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului:

La 22 martie 2023 Cojocaru Petru, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva S.A. „Red-Nord" privind încasarea prejudiciului cauzat prin evoluția prețurilor de consum (inflație) și a penalității legale.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a fost angajat al S.A. „Red-Nord" din data de 01 septembrie 2003, inițial în funcția de șef-adjunct în secția tehnologii informaționale. Ulterior, la data de 26 mai 2004 a fost transferat în funcția de contabil șef-adjunct al S.A. „Red-Nord". Din 01 aprilie 2011, a fost avansat în funcția de contabil-șef a S.A. „Red-Nord" în baza deciziei Consiliului S.A. „Red-Nord", decizia dată fiind acceptată de Ministerul Economiei.

Susține reclamantul că, pe parcursul întregii perioade de muncă la S.A. „Red-Nord", nu a fost vreodată sancționat pentru careva erori sau neglijențe în ceea ce ține de exercitarea funcțiilor sale, ci dimpotrivă, a fost onorat cu diplome de onoare pentru exercitarea unei activități prodigioase în domeniul energetic, pentru succesele obținute în activitatea de producere a S.A. „Red-Nord" pentru un înalt grad al profesionalism la executarea obligațiilor sale, pentru competență și responsabilitate, a primit și premii pentru profesionalismul său și alte stimulări pentru succese în muncă.

Menționează reclamantul că, cu toate acestea, odată cu schimbarea conducerii în anul 2018, au fost inițiate divergențe, care au avut ca rezultat crearea artificială

în privința sa a unor situații, având drept scop aplicarea sancțiunilor disciplinare, cu toate că acestea erau neîntemeiate și ilegale, cu urmărirea scopului final, eliberarea sa din funcție.

În acest context, remarcă reclamantul Cojocaru Petru că în privința sa absolut neîntemeiat și nefondat au fost emise de către fostul director general interimar a S.A. ,,Red-Nord" ordinele cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare cu ***** din 03 ianuarie 2019 și ***** din 09 ianuarie 2019, prin care au fost aplicate sancțiunile ,,mustrare" și respectiv ,,avertisment".

Remarcă reclamantul că, într-un final la data de 19 iunie 2019, grație modificărilor politice care au avut loc la acel moment, fostul director interimar al S.A. ,,Red-Nord", pierzând suportul politic, dar cu dorința de a-și finaliza planul în privința funcției ocupate de el, i-a prezentat ordinul de concediere. Concomitent i-au fost prezentate ordinele cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare cu ***** din 03 ianuarie 2019 și ***** din 09 ianuarie 2019.

Relevă reclamantul că, prin hotărârea judecătoriei Bălți nr. 2-1021/2019 s-a dispus anularea ordinului directorului interimar al S.A. ,,Red-Nord" ***** ,,Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare" din 03 ianuarie 2019, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare angajatului în funcția de contabil-șef Cojocaru Petru și a ordinului ***** ,,Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare" din 09 ianuarie 2019, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment.

Prin Decizia Curții de Apel Bălți nr. 2a-103/20 din 02 iulie 2020 s-a dispus respingerea apelului declarat de S.A. ,,Red-Nord", cu menținerea hotărârii instanței de fond în partea admiterii acțiunii.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2020, a fost respins recursul declarat de S.A. ,,Red-Nord" și admis recursul declarat de Petru Cojocaru, fiind dispus încasarea suplimentară a prejudiciului moral.

Concomitent, reclamantul Cojocaru Petru a menționat că, a contestat ordinul S.A. ,,Red-Nord" nr. ***** din 19 iunie 2019 cu privire la concedierea sa din funcția de contabil-șef a S.A. ,,Red-Nord".

Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Bălți nr. 2-2672/2019 din 28 ianuarie 2021 s-a anulat ordinul din 19 iunie 2019 cu privire la concedierea disciplinară a lui Cojocaru Petru, fiind restabilit în funcția deținută anterior de contabil-șef al S.A. ,,Red-Nord". Concomitent s-a încasat de la S.A. ,,Red-Nord" în beneficiul său, Cojocaru Petru despăgubirea materială în mărime de 575 709,91 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 iunie 2022 s-a menținut, în principiu hotărârea Judecătoriei Bălți din 28 ianuarie 2021, fiind modificată în latura sumei cu titlu de despăgubire materială pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă începând cu data de 19 iunie 2019 până la data de 28 ianuarie 2021 de la suma de 575 709,71 lei, la suma de 742 079,86 lei, reieșind din faptul că potrivit

raportului de expertiză extrajudiciară economică nr. 1023-1027 din 12 august 2021 efectuat de CNEJ, mărimea salariului mediu lunar a lui Petru Cojocaru pentru perioada 19 iunie 2019-28 ianuarie 2021 constituia 38 368,94 lei.

Astfel, în temeiul circumstanțelor de fapt menționate și ținând cont de faptul că prin acte judecătorești definitive au fost constatate circumstanțele eliberării sale ilegale din funcție, reclamantul Cojocaru Petru a specificat că, a fost privat de dreptul de a recepționa salariul său în termen, anume din vina angajatorului și ca rezultat al acțiunilor abuzive întreprinse de către angajator, i s-a cauzat un prejudiciu privind întârzierea efectuării plăților salariale luând în considerație că dreptul la despăgubirea salariatului în cadrul conflictelor de muncă este recunoscut în mod expres, atât la nivel național, cât și la nivel internațional, fiind nevoit să înainteze prezenta acțiune.

Concomitent reclamantul Cojocaru Petru a specificat că, conform calculelor, și reieșind din faptul că salariul pe care trebuia să-l recepționeze lunar în perioada 19 iunie 2019 - 28 ianuarie 2021, reținut din vina angajatorului și constatat de instanțele de judecată, a fost transferat abia în baza ordinului S.A. „Red-Nord" nr. 155-I din 03 octombrie 2022, dacă ar fi aplicată penalitatea de 0,3 la sută din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere, luând în considerație că salariul mediu pe lună este de 38 369,94 lei, iar pentru o zi calendaristică 1 279,00 lei, se deduce că dânsul este în drept să pretindă la achitarea în beneficiul său a penalității în mărime de 1 969 783,36 lei, sumă calculată pentru perioada 05 iulie 2019-03 octombrie 2022.

Mai susține reclamantul că, legiuitorul a prevăzut că pierderile cauzate de neachitarea la momentul stabilit a salariului se compensează și prin indexarea obligatorie a salariului neachitat și se referă inclusiv la sumele datorate pentru privarea ilegală de dreptul de a munci în cazul constatării acestei încălcări.

Respectiv, urmând calculul executat în baza ratelor inflației care sunt reflectate pe pagina oficială a Biroului Național de Statistică, perioada de calcul a ratei inflației fiind stabilit din luna limită de achitare până la luna cea mai apropiată de data efectuării achitării, la care este stabilit indicele prețurilor de consum de către BNS, respectiv, constată că este în drept de a beneficia suplimentar de suma de 276 420,42 lei ca urmare a indexării salariului reținut.

Totodată, invocă reclamantul că, la data de 15 septembrie 2022 a înaintat către S.A. „Red-Nord" o solicitare prealabilă de achitare a penalității și sumei indexate, însă prin răspunsul S.A. „Red Nord" din 20 septembrie 2022, această solicitare a fost respinsă.

În contextul celor menționate, reclamantul Cojocaru Petru a solicitat dispunerea încasării din contul S.A. „Red-Nord" în beneficiul său:

- Suma de 1 969 783,36 lei ce reprezintă penalitatea legală pentru întârzierea achitării salariului din vina angajatorului;

- suma de 276 420,42 lei ce reprezintă rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere din vina angajatorului;
- compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Cojocaru Petru împotriva S.A. „Red-Nord" cu privire la încasarea penalității legale, indexarea salariului și compensarea cheltuielilor de judecată.

- S-a încasat de la S.A. „Red-Nord" în beneficiul lui Cojocaru Petru suma calculată ca rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere în cuantum de 276 420, 42 (două sute șaptezeci și șase mii patru sute douăzeci, 42) lei.
- S-a încasat de la S.A. „Red-Nord" în beneficiul lui Cojocaru Petru, cheltuielile de judecată în sumă de 15 670, 32 (cincisprezece mii șase sute șaptezeci, 32) lei.
- S-a încasat de la S.A. „Red-Nord" în contul Statului, taxa de stat în sumă de 200, 00 (două sute, 00) lei.
- S-a respins cerința lui Cojocaru Petru împotriva S.A. „Red-Nord" privind încasarea penalității legale în sumă de 958 096, 83 (nouă sute cincizeci și opt mii nouăzeci și șase, 83) lei.

Solicitarea apelanților.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 28 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, avocatul Ermurachi Cristina acționând în interesele lui Cojocaru Petru a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024 în partea cerințelor respinse solicitînd ca în această parte să fie emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea reclamantului să fie admisă integral (f.d. 77-78, vol. II).

La rândul său, S.A. „Red-Nord" invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, la data de 01 aprilie 2024 prin intermediul oficiului poștal a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată formulată de Cojocaru Petru către S.A. „Red-Nord" privind încasarea penalității legale și a sumelor indexate să fie respinsă ca nefondate.

Argumentele apelantului:

La 05 iulie 2024, prin intermediul oficiului poștal, S.A. „Red-Nord" a depus apel motivat împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2025, optând în continuare pentru admiterea apelului, invocînd că cu soluția

instanței de fond nu este de acord. Consideră că, circumstanțele importate pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

În susținerea acestor idei apelantul a menționat că, la 22 martie 2023 Cojocaru Petru s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva S.A. „Red-Nord" privind încasarea prejudiciului cauzat prin evoluția prețurilor de consum (inflație) și a penalității legale. Astfel, reclamantul a solicitat încasarea penalității legale pentru întârzierea achitării salariului din vina angajatorului în mărime de 1 969 783,36 lei și suma calculată ca rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere din vina angajatorului în mărime de 276 420,42 lei.

Susține că, în cadrul ședinței de judecată, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, la 15 mai 2023, pârâtul S.A.„ Red-Nord" a depus o cerere privind ridicarea excepției de tardivitate a cererii de chemare în judecată, care prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 14 iulie 2023 a fost admisă. Respectiv cererea de chemare în judecată a lui Cojocaru Petru împotriva S.A. „RED-Nord" privind încasarea prejudiciului cauzat prin evoluția prețurilor și a penalității legale, a fost respinsă ca tardivă. Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 27 decembrie 2023, s-a casat integral încheierea judecătoriei Bălți, sediul Central din 14 iulie 2023, restituind spre rejudecare cererea formulată de reprezentantul pârâtului S.A.„Red-Nord" privind ridicarea excepției de tardivitate, în aceeași instanță.

Astfel, în cadrul ședinței de judecată, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, din 07 februarie 2024, S.A. „Red-Nord" a depus o cerere de concretizare la cererea privind ridicarea excepției de tardivitate a cererii de chemare în judecată. În acest sens, judecătoria Bălți, sediul Central prin încheierea din 13 februarie 2024, a admis cererea reprezentantului S.A. „Red-Nord" și a respins ca tardivă cererea reclamantului Cojocaru Petru privind încasarea prejudiciului cauzat prin evoluția prețurilor și a penalității legale, în partea ce ține de cerința reclamantului cu privire la încasarea penalității pentru perioada 05 iulie 2019- 21 martie 2020.

Susține apelantul că încheierea judecătoriei Bălți, sediul Central din 13 februarie 2024, nu a fost contestată de Cojocaru Petru, iar la următoarea ședință de judecată reclamantul a prezentat un alt calcul actualizat al compensației de întârziere și al coeficientului de inflației pentru perioada de 05 aprilie 2020 - 04 octombrie 2022, compensația de întârziere constituind suma de 958 096,83 lei, iar coeficientul inflației fiind de 152 630,18 lei.

Cu toate acestea, prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, s-a dispus încasarea de la S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru suma calculată ca rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere în sumă de 276 420,42 lei.

În contextul dat, consideră apelantul că hotărârea instanței de fond, în partea ce ține de încasarea coeficientului inflației din contul S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru este ilegală, întrucât instanța a încălcat principiul disponibilității, depășind limitele pretențiilor formulate de reclamant. În plus, instanța a ignorat propria sa încheiere din 13 februarie 2024 prin care a admis cererea părții pârâte prin care s-a ridicat excepția de tardivitate a acțiunii. Astfel, instanța de fond în loc să dispună spre încasare din contul S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru suma de 152 630,18 (sumă consemnată în cererea de concretizare a acțiunii) instanța a dispus spre încasare suma calculată ca rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere în cuantum de 276 420,42 lei.

Mai consideră apelantul că, hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, în partea ce ține de încasarea de la S.A. „ Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru a sumei calculate ca rezultat al indexării salarului achitat cu întârziere în cuantum de 276 420,42 lei este ilegală și prin prisma prevederilor art. 145 Codul Muncii, or, prevederile normei date, abordează problema indexării sumei ca urmare a încălcării termenilor lor de plată, el nespecificând posibilitatea indexării plăților non-salariale – ceea ce rezultă că nu este permisă indexarea despăgubirilor materiale, stabilite și achitate intimatului Cojocaru Petru pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă, întrucât respectivele despăgubiri nu se atribuie la categoria „salariu” ci la categoria plăți neregulate, stabilite în beneficiul salariaților disponibilizați ilegal, în temeiul art. 90 alin. (2) lit. a) Codul Muncii.

În ceea ce privește hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, în partea respingerii cererii reclamantului Cojocaru Petru privind încasarea compensației pentru întârziere (a penalității legale) din contul S.A. „Red-Nord” , apelantul S.A. „ Red-Nord” o consideră întemeiată și legală.

În contextul dat, apelantul a remarcat prevederile art. 330 alin. (2) Codul Muncii, menționând că reclamantul Cojocaru Petru a solicitat achitarea compensației de întârziere în mărime de 958 069,83 lei pentru perioada 05 aprilie 2020 - 04 octombrie 2022. Astfel, în opinia instanței și a pârâtului/apelant S.A. „Red-Nord” această revendicare are un caracter neîntemeiat, în a cărei susținere nu pot fi invocate prevederile art. 330 alin. (2) Codul Muncii, deoarece norma dată stabilește în mod expres că, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art. 123, 124, 127, 139, 186 și art. 225 alin. (8) etc.) cuvenite

salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Deci, după cum rezultă din prevederile art. 330 alin. (2) Codul Muncii, achitarea compensației de întârziere nu este posibilă în cazul stabilirii și plății despăgubirilor materiale pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, o plată neregulată stabilită în beneficiul salariaților disponibilizați ilegal în temeiul art. 90 alin. (2) lit. a) din Codul muncii al RM (trimitere la acest articol lipsește în conținutul art. 330 alin. (2) din Codul muncii al RM).

Menționează apelantul că, în susținerea acestei idei vine și pct. 9 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11/2005, cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează obligația uneia dintre părțile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți, în care se menționează că, compensația de întârziere în mărime de 0,3 la sută se calculează pentru fiecare sumă neachitată, începând cu termenul de la care suma dată a devenit certă, exigibilă și scadentă.

În situația din speța dată, creanța constând în despăgubiri materiale pentru perioada absenței forțate de la locul dc muncă a dobândit caracterul cert și exigibil abia la data de 9 iunie 2022 (când Curtea de Apel Bălți a tranșat litigiul de muncă apărut între Cojocaru Petru și S.A „Red-Nord” ce ține de contestarea ordinului de concediere și plata despăgubirilor), întrucât reclamantul Cojocaru Petru a pretins la includerea în calculul acestora a recompensei anuale pentru rezultatele activității întreprinderii din anul 2017, contestată de S.A. „Red-Nord” prin prisma dispozițiilor Hotărârii Guvernului RM *****26/2004 „Privind aprobarea Modului de calculare a salariului mediu”.

Prin urmare, consideră apelantul S.A. „Red-Nord” că pretențiile lui Cojocaru Petru privind calcularea și încasarea din contul S.A. „Red-Nord” în beneficiul său a penalității în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere din suma despăgubirilor materiale achitate, sunt în disonanță evidentă cu practica judiciară a Plenului Curții Supreme de Justiție a R.M (cauza Moldovan Igor către Uniunea avocaților din Republica Moldova), în care Curtea a reținut că, prevederile prevederilor art. 330 alin. (2) Codul Muncii, nu sunt aplicabile în cazul privării ilegale de posibilitatea de a munci, aceasta urmând a fi pusă în practică doar în cazurile când salariatul și-a executat obligațiunile sale de serviciu, salariul fiind calculat dar neachitat la timp din vina angajatorului. Astfel, în consecință Curtea a constatat netemeinicia cerințelor lui Moldovan Igor cu privire la încasarea compensației (penalitatea de întîrziere) pentru salariul neplătit la timp ca urmare a concedierii ilegale.

În contextul celor menționate mai sus, apelantul S.A. „Red-Nord” a optat pentru casarea hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, cu

emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind nefondată.

La 26 iulie 2025, Cojocaru Petru a depus o cererea de apel motivată în care şi-a concretizat pretenţiile sale, pledând în continuare pentru admiterea cererii de apel, casarea parţială a hotărârii judecătoriei Bălţi, sediul Central din 27 martie 2024, în partea respingerii solicitării privind încasarea penalităţii şi în această parte să fie emisă o nouă hotărâre prin care să fie dispus spre încasare din contul S.A. „Red-Nord" în beneficiul său penalitatea legală pentru întârzierea achitării salariului din vina angajatorului în mărime de 958 096,83 lei, calculată pentru perioada 05 aprilie 2020-04 octombrie 2022. Concomitent apelantul a solicitat şi încasarea de la S.A„ Red-Nord" în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată sporate la examinarea cauzei în ordine de apel.

În opinia apelantului, hotărârea instanței de fond în latura pretențiilor respinse este neîntemeiată și urmează de a fi casată, deoarece în urma analizei detaliate a motivelor ce au stat la baza respingerii pretenției a constatat că, instanța a făcut o interpretare eronată a legislației aplicabile situației din speța dată și a hotărârii explicative relevante a Plenului Curții Supreme de Justiție, care clarifică drepturile și obligațiile angajatorului în contextul neplății salariale.

Cu referire la concluziile instanței de fond expuse în hotărârea contestată la pct. 60-62 în privința respingerii solicitării lui Cojocaru Petru de a se dispune încasarea penalității din contul S.A. „Red-Nord" pe motivul că în sensul normei art. 330 alin. (2) Codul Muncii, în caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizaţiei de concediu (art. 117), a plăţilor în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăţi (art. 123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întîrziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen, nu s-ar deduce aplicabilitatea normei în cazul dedus examinării, o consideră neîntemeiată, or norma dată expres prevede că, în caz de reținere a salariului din vina angajatorului, salariatului i se plătesc suplimentar la salariu, pentru fiecare zi de întîrziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Consideră apelantul că, instanța de fond a interpretat limitativ norma art. 330 Codul muncii, fără a avea suport legal în acest sens, reieșind din faptul că interpretarea instanței de fond nu este susținută în careva mod nici de Codul Muncii şi nici de careva interpretări a normei date generate de o instituție abilitată. Astfel, concluzia unilaterală şi fără suport legal a instanței de fond precum că reclamantul ar fi avut dreptul la încasarea penalității doar în cazul când salariatul şi-ar fi executat obligațiile sale de serviciu, salariul fiind calculat, dar neachitat la timp din vina angajatorului - este o interpretare care nu este bazată pe careva normă legală în acest sens, or, nu se regăsește în Codul Muncii o astfel de limitare

care a fost abordată de instanța de fond în vederea respingerii solicitării reclamantului.

Prin urmare, consideră apelantul că nu este clară și nici întemeiată poziția instanței de fond precum că prevederile art. 330 alin. (2) din Codul Muncii, în cazul dedus judecății la pretențiile reclamantului Cojocaru Petru cu privire la încasarea penalității legale nu cade sub incidența acestei reglementări, atât timp cât norma legală expres prevede că se achită penalitatea în cazul reținerii salariului din vina angajatorului, nefiind indicate de legiuitor careva circumstanțe limitative.

Reiterând prevederile art.art. 142 alin. (1) lit. b), 327, 329, 330 alin. (1) lit. b) și alin. (2) Codul Muncii, apelantul Cojocaru Petru a menționat că, în ședința de judecată s-a demonstrat că salariul pe care trebuia să îl recepționeze lunar în perioada 19 iunie 2019 – 28 ianuarie 2021, dar care a fost reținut din vina angajatorului, precum au constatat instanțele de judecată în actele judecătorești anexate la materialele cauzei, a fost transferat abia în baza Ordinului S.A. „Red-Nord” nr. 155-1 din 03 octombrie 2022.

În contextul dat, apelantul Cojocaru Petru menționează că, Hotărârea explicativă nr. 11 din 03 octombrie 2005 a Plenului Curții Supreme de Justiție, clarifică modul în care trebuie aplicate penalitățile în cazurile de reținere a salariului. Aceasta stipulează că „penalitatea prevăzută la art. 330 alin. (2) din Codul Muncii are rolul de a compensa prejudiciul cauzat salariatului prin întârzierea plății salariului”. În sensul dat, prejudiciul nu este limitat la suma salariilor restante ci include şi alte pierderi, cum ar fi lipsa de resurse pentru a acoperi cheltuielile de bază. Totodată, se menționează că, angajatorul nu poate fi exonerat de obligația de a plăti penalitățile, chiar dacă a achitat ulterior salariul restant, deoarece acesta nu compensează integral prejudiciul suferit de salariat.

Mai susține apelantul că prevederile art. 142 din Codul Muncii, impune angajatorului obligația de a plăti salariile la termenele stabilite. Neplata la timp a salariilor este considerată o încălcare gravă a obligațiilor angajatorului şi activează prevederile art. 330 alin. (2), inclusiv penalitățile pentru întârziere. În cazul de față, vina angajatorului este clar stabilită, iar argumentul precum că acesta a fost compensat prin achitarea salariilor restante nu are fundament legal pentru a exonera angajatorul de la plata penalităților.

Prin urmare consideră apelantul Cojocaru Petru că, la caz sunt întrunite toate componentele de aplicare a normei prevăzută de art. 330 alin. (2) Codul Muncii și acestea sunt demonstrate cert prin actele judecătorești, iar din moment ce sunt întrunite toate condițiile de a solicita repararea prejudiciului în coraport cu reținerea achitării salariului, exclusiv din vina S.A. „Red-Nord”, a și înaintat prezenta acțiune.

În contextul celor menționate, consideră apelantul că de instanța de fond a fost făcută o interpretare eronată a prevederilor art. 330 din Codul muncii, ceea ce

a dus la o concluzie greșită de inaplicare a prevederilor normei date cazului dedus judecății, or instanța a făcut o interpretare unilaterală și restrânsă a prevederii date, deoarece norma dată prevăzută de legiuitor, oferă o garanție a respectării drepturilor salariale prin prisma protecției împotriva acțiunilor abuzive ale angajatorului.

Concomitent, apelantul a menționat că în hotărârea Explicativă a Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 03 octombrie 2005, se specifică că, salariatul are dreptul la plata penalităților prevăzute la art. 330 alin. (2) din Codul Muncii, pentru fiecare zi de întârziere a plății salariului, chiar dacă acesta nu a fost prezent la locul de muncă din motive neimputabile acestuia, cum ar fi concediul forțat sau suspendarea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului. Așadar, invocă că este cert dreptul la încasarea penalității care nu este condiționat de prezența fizică sau de îndeplinirea obligațiilor de serviciu în perioada în care salariul a fost reținut. Penalitățile sunt menite să compenseze salariatul pentru neplata la timp a remunerației, indiferent de situația specifică care a dus la absența acestuia de la locul de muncă. Această dispoziție subliniază că scopul penalităților este de a proteja salariatul și de a-i asigura respectarea obligațiilor angajatorului, fără a lega acest drept de îndeplinirea efectivă a atribuțiilor de serviciu.

Relevă apelantul Cojocaru Petru că instanța de fond a respins solicitarea sa de încasare a penalității bazându-se pe argumentul că acesta nu și-a executat obligațiile de serviciu în perioada lipsei forțate de la locul de muncă. Totuși, hotărârea explicativă a CSJ clarifică faptul că absența forțată a angajatului de la locul de muncă nu influențează dreptul acestuia de a solicita penalități pentru întârzierea plății salariului. În acest context, consideră apelantul că interpretarea oferită de instanța de fond la respingerea solicitării sale pe motiv că salariile au fost achitate ulterior, este în mod evident greșită, iar instanța de fond a ignorat inclusiv faptul că penalitățile au rolul de a descuraja reținerile ilegale de salarii şi de a compensa salariatul pentru pierderile suferite.

Reiterează apelantul că, concluzia instanței de fond precum că reclamantul nu este în drept de a primi penalitatea în temeiul art. 330 Codul Muncii, este eronată, deoarece norma dată indică în mod clar că, pentru repararea prejudiciului cauzat inclusiv în cazul reținerii salariului pentru perioada de lipsă forțată de la muncă, iar în alin. (1) și (2) sunt indicate expres cazurile de reparare a prejudiciului prin calcularea penalității, alin. (2) specificând mărimea şi termenul de când se calculează.

Referitor la aplicarea art. 142 Codul Muncii, apelantul a menționat că, această normă indică perioada de plată a salariului, inclusiv pentru a fi efectuate calcularea corespunzătoare a penalității, dar nicidecum nu poate fi considerat ca temei de excludere a calculului penalității pentru salariul neachitat la timp din vina angajatorului.

Concomitent apelantul a accentuat că norma prevăzută de art. 142 Codul Muncii, este unica cu includerea în ambele alineate a cazurilor când se repară prejudiciul cât şi mărimea prejudiciului care urmează a fi calculat. Aspectul dat fiind abordat foarte clar de Plenul Curții Supreme de Justiției în hotărârea nr. 11 din 03 octombrie 2005 cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei ce reglementează obligaţia uneia dintre părţile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părţi, unde în pct. 9 indică expres că: ,,În conformitate cu art. 330 alin. (l) din Codul muncii angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, fiind lipsită de posibilitatea de a munci. În particular, legiuitorul a atribuit la cazurile de privare ilegală de a munci, cu compensarea obligatorie a salariului ratat, situaţiile de: b) eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă, e) reţinere a plăţii salariului. Se va ţine cont de faptul că pierderile cauzate de neachitarea la momentul stabilit a salariului se compensează prin indexarea obligatorie a salariului neachitat şi se referă la sumele datorate, fie pentru munca efectiv prestată în favoarea unităţii în cazul cînd salariatul continuă să muncească, fie pentru privarea ilegală de dreptul de a munci în cazul constatării acestei încălcări prin legătură cauzală cu situația când întreprinderea nu a achitat salariul persoanei eliberate.

Concomitent cu eventuala indexare în condițiile enunțate mai sus a salariului neachitat de către angajator persoanei eliberate, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117) a plăților, în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți cuvenite salariatului, acestuia i se plătește suplimentar, pentru fiecare zi de întîrziere 0,3 la sută din suma neplătită în termen. Compensația de 0,3 la sută se va calcula din mărimea salariului, indemnizației, altor plăți neachitate şi nu din suma indexată, care se efectuează separat din aceleași sume (salariu) în condițiile legii. Compensația de întîrziere în mărime de 0,3 la sută se va calcula pentru fiecare sumă neachitată, începând cu termenul de la care suma dată a devenit certă, exigibilă şi scadentă. Acest tip de dobândă se aplică independent de încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la serviciu.

Reiterând prevederile art. 142 Codul Muncii, apelantul a menționat că din conținutul normei date se deduce că, fiecare salariu urmează să fie achitat lunar, acesta fiind și momentul scadent de achitare, dată de la care este calculată și penalitatea.

Evidențiază apelantul că, Hotărârea Explicativă nr. 11 din 03 octombrie 2005, clarifică faptul că compensația de întârziere se aplică independent de încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la serviciu şi indiferent de existența dificultăților la angajare. Aceasta înseamnă că dreptul la compensația de întârziere nu este afectat de prezența sau absența salariatului la locul de muncă. Penalitatea

este datorată pentru neplata la timp a salariilor şi nu depinde de îndeplinirea obligațiilor de serviciu de către salariat în perioada de întârziere. Chiar dacă un salariat nu a putut presta muncă din motive legate de angajator (de exemplu, concediere ilegală, suspendarea contractului de muncă etc.), angajatorul este în continuare responsabil pentru plata salariilor şi penalităților pentru întârzierea acestora.

Respectiv, aceasta subliniază că penalitățile sunt menite să compenseze prejudiciul cauzat de întârzierea plății, indiferent de prestarea efectivă a muncii în perioada respectivă. Lipsa de posibilitate de a munci care a cauzat reținerea ilegală a salariului, îi oferă dreptul la compensație, protejat prin dispozițiile imperative ale Codului Muncii şi explicațiile relevante oferite de Plenul CSJ.

Consideră apelantul Cojocaru Petru pentru ca instanța să rețină dacă el are dreptul la încasarea penalității pentru întârzierea plății salariului, chiar dacă nu a executat obligațiile de serviciu în perioada lipsei forțate de la locul de muncă, este indispensabil să fie luate în considerare prevederile relevante din hotărârea explicativă a Curții Supreme de Justiție.

În contextul celor menționate, apelantul Cojocaru Petru consideră că instanța de fond a făcut o interpretare eronată a prevederilor art. 330 alin. (2) Codul Muncii, concluzionând că penalitatea prevăzută de art. 330 alin. (2) nu se aplică în cazul lui Cojocaru Petru, însă textul articolului prevede clar că plata penalității pentru fiecare zi de întârziere în cazul reținerii salariului din vina angajatorului, iar Hotărârea Plenului Cuții Supremă de Justiție nr. 11 din 03 octombrie 2005, sprijină această interpretare.

Concomitent, apelantul Cojocaru Petru consideră că instanța de fond a făcut o interpretare eronată și a prevederile art. 142 Codul muncii, care impune obligația angajatorului de a plăti salariul periodic, iar neplata salariului în termen legal din vina angajatorului atrage imediat aplicarea art. 330 alin. (2) Codul Muncii și dispunerea încasării penalității în acest sens.

Remarcă apelantul Cojocaru Petru că instanța de fond la emiterea soluției sale nu a ținut cont de faptul că vina angajatorului în reținerea salariului este demonstrat prin deciziile instanței de judecată stabilite anterior. Argumentul instanței de fond precum el a primit despăgubiri pentru lipsa forțată de la muncă și nu salariu, este neîntemeiată, deoarece despăgubirile reprezintă echivalentul salariului pentru perioada respectivă, conform art. 330 Codul Muncii.

Prin urmare, susține apelantul că instanța de fond, la emiterea soluției sale nu a stabilit pe deplin toate circumstanțele esențiale ale cauzei și a aplicat în mod eronat prevederile art. 330 și art. 142 din Codul Muncii. Astfel, concluziile instanței de fond sunt în contradicție cu probele anexate la materialele cauzei, inclusiv cu actele care atestă neplata salariului în termen legal.

Referitor la afirmațiile instanței de fond precum că, pentru lipsa forțată de la muncă s-a încasat despăgubire dar nu salariu, apelantul evidențiază că această noțiune utilizată de legiuitor și preluată în actul judecătoresc, în esență reprezintă achitarea anume a salariului reținut ilegal din vina angajatorului. Astfel dacă, S.A. „Red-Nord" nu ar fi acționat ilegal și cu vinovăție față de el, nu ar fi fost privat de dreptul de a munci și de a recepționa salariul lunar.

Mai susține apelantul că, prin încheierea judecătoriei Bălți, sediul Central din 13 februarie 2024, s-a respins ca fiind tardivă cererea ce chemare în judecată, în partea ce ține de încasarea penalității pentru perioada 05 iulie 2019- 21 martie 2020. În contextul dat, evidențiază apelantul că, chiar dacă încheierea nu a fost contestată nu se deduce că a căzut de acord cu cele dispuse de instanța de judecată, deoarece până la momentul de față își menține poziția precum că termenul de prescripție a început să curgă doar din momentul în care decizia Curții de apel Bălți din 09 iunie 2022 a devenit executorie, fapt care în esență a fost recunoscut de partea pârâtă, la etapa examinării cauzei în fond.

Totodată, susține apelantul că în vederea facilității examinării prezentei acțiuni a prezentat un calcul ajustat al penalității pentru perioada care nu a fost declarată tardiv, adică din 13 martie 2020 pînă la 03 octombrie 2022. Conform calculului ajustat la încheierea din 13 februarie 2024, prin excluderea perioadei 05 iulie 2019-31 martie 2020, rezultă că pentru perioada de 05 aprilie 2020 - 04 octombrie 2022 s-a format o penalitate de 0,3 la sută din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce reprezintă suma de 958 096,83 lei.

În contextul celor menționate și având în vedere că instanța de fond nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru justa soluționare a pricinii, a aplicat în mod eronat dreptul material, ceea ce rezultă din interpretarea eronată a normelor de drept, consideră apelantul Cojocaru Petru că hotărârea instanței de fond în latura încasării penalității urmează a fi casată cu emiterea, în această latură a unei noi hotărâri prin care să fie dispusă spre încasare de la S.A. „Red-Nord" în beneficiul său a penalității legate de întârzierea achitării salariului din vina angajatorului în mărime de 958 096,83 lei și încasare din contul intimatului a tuturor cheltuielilor de judecată legate de examinarea cauzei în ordine de apel.

Actele de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2024, cererile de apel au fost acceptate spre examinare, cu intentarea procedurii de apel. S-a stabilit ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. S-a dispus expedierea în adresa intimatului a copiei apelului și înscrisurilor anexate. S-a stabilit termen limită pentru prezentarea de către intimat a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/ reclamarea probelor în condițiile art. 372 Cod

de Procedură Civilă (în atâtea copii câți participanți la proces sunt plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept. S-a explicat că, depunerea referinței este obligatorie. În cazul nedepunerii ei în termenul stabilit, partea este decăzută din dreptul de a mai prezenta probe, iar cauza urmează a fi examinată în baza materialelor anexate la dosar. Concomitent s-a explicat părților dreptul de a recurge la mediere și la încheierea unei tranzacții de împăcare și că partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile pînă la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia, la fel și noua adresă dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului.

Poziția participanților la proces:

În ședința instanței de apel apelantul/intimat Cojocaru Petru și reprezentantul său, avocatul Ermurachi Cristina au susținut integral cererea sa de apel și au solicitat admiterea acesteia pe motivele de fapt și de drept invocate cu casarea parțială a hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, în latura respingerii pretențiilor de încasare a penalității și în această latură să fie emisă o nouă hotărâre prin care să fie dispus spre încasare din contul S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru penalitatea legală pentru întârzierea achitării salariului din vina angajatorului S.A. „Red-Nord” pentru perioada 05 aprilie 2020 - 04 octombrie 2022, în sumă de 958 096,83 lei. Concomitent a solicitat și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.

Referitor la cererea de apel declarată de S.A. „Red-Nord”, apelantul/intimat Cojocaru Petru și reprezentantul său, avocatul Ermurachi Cristina au solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată.

Apelantul/intimat S.A. „Red-Nord” în ședința instanței de apel, fiind reprezentat de avocatul Boiștean Eduard a susținut integral apelul declarat, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, în latura calculării ca rezultat al indexării salariului achitat cu întîrziere și în această latură să fie emisă o nouă hotărâre prin care pretențiile reclamantului Cojocaru Petru privind încasarea de la S.A. „Red-Nord” a sumei de 276 420,42 lei, ceea ce reprezintă indexarea salariului, să fie respinsă ca neîntemeiată. Ce ține de apelul declarat de Cojocaru Petru, avocatul Boiștean Eduard a pledat pentru respingerea acestuia ca neîntemeiat.

Aprecierea instanței de apel:

Ascultând opinia participanților la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate de ambii apelanți în cererile de apel în coraport cu materiale cauzei și normele de drept aplicabile

situației din speța dată, Colegiul Civil consideră că cererea de apel înaintată de Cojocaru Petru prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina urmează a fi respinsă, iar cererea de apel declarată de S.A. „Red-Nord" urmează a fi admisă, cu casarea integrală a hotărârii instanței de fond, reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel*.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat public de judecătoria Bălți, sediul Central la data de 27 martie 2024 (f.d. 74 vol. II).

La 28 martie 2024, Cojocaru Petru prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina contestă cu apel hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central (f.d. 77-78 Vol. II), iar la 02 aprilie 2024 și S.A. „Red-Nord" a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central (f.d. 79- 81 vol. II).

În asemenea condiții, Colegiul Civil consideră că ambii apelanți s-au încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre*.

Potrivi art. 386 alin. (1) lit. a) -d) Cod de procedură civilă, *hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

În conformitate cu prevederile art. 387 lit. a)-d) Cod de procedură civilă, *se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituţională; a interpretat eronat legea; a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.*

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

În conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În conformitate cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.*

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă*, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Iar, potrivit prevederilor art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, *în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa*.

Din conținutul normelor sus-citate rezultă cu certitudine că, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere. Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești şi de a da posibilitatea instanțelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a reținut că la 22 martie 2023 Cojocaru Petru s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către S.A. „Red-Nord” solicitând:

- încasarea penalității legale pentru întârzierea achitării salariului din vina angajatorului în mărime de 1 969 783,36 lei;
- încasarea sumei calculate ca rezultat al indexării salariului achitat cu întîrziere din vina angajatorului, în mărime de 267 420,42 lei.
- compensarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentului litigiu.

În cadrul ședinței de judecată din 15 mai 2023, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reprezentantul pârâtului S.A „Red-Nord” , avocatul Boișteanu Eduard a invocat excepția de tardivitate a acțiuni, solicitând ca acțiunea reclamantului Cojocaru Petru în partea achitării din contul S.A. „Red-Nord” în beneficiul reclamantului a penalității legale pentru întârzierea achitării salariului din vina angajatorului pentru perioada 05 iulie 2019-21 martie 2020 și a sumei calculate ca rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere pentru aceeași

perioadă să fie respinse ca tardive (f.d. 115 „a” vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 14 iulie 2023, s-a admis cererea reprezentantului pârâtului S.A„ Red-Nord”, avocatului Boișteanu Eduard și s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Petru împotriva S.A. „Red Nord” cu privire la încasarea penalității legale și indexarea sumelor salariale (f.d.167-170 vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 decembrie 2023, s-a casat integral încheierea judecătoriei Bălți, sediul Central din 14 iulie 2023, emisă în cauza civilă la acțiunea lui Petru Cojocaru împotriva S.A. „Red-Nord” privind încasarea prejudiciului cauzat prin evoluția prețurilor și a penalității legale, fiind trimisă spre rejudecare cererea formulată de reprezentantul pârâtului S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” privind ridicarea excepției de tardivitate (f.d. 197-210 vol. I).

În cadrul ședinței de judecată din 07 februarie 2024, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reprezentantul pârâtului S.A. „ Red-Nord” , avocatul Boișteanu Eduard a ridicat din nou excepția de tardivitate a acțiuni, solicitând ca acțiunea reclamantului Cojocaru Petru în partea achitării din contul S.A. „Red-Nord” în beneficiul reclamantului a penalității legale pentru întârzierea achitării salariului din vina angajatorului pentru perioada 05 iulie 2019-21 martie 2020 și a sumei calculate ca rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere pentru aceeași perioadă să fie respinse ca tardive (f.d. 124-215 vol. I).

Astfel, prin încheierea judecătoriei Bălți, sediul Central din 13 februarie 2024, s-a admis cererea de concretizare a excepției de tardivitate a acțiunii invocate de reprezentantul pârâtului S.A„ Red-Nord”, avocatul Boișteanu Eduard și s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Petru împotriva S.A. „Red-Nord” privind încasarea prejudiciului cauzat prin evoluția prețurilor și a penalității legale în partea ce ține de cerința reclamantului cu privire la încasarea penalității pentru perioada 05 iulie 2019 - 21 martie 2020.

În cadrul ședinței de judecată din 11 martie 2024, reprezentantul reclamantului Cojocaru Petru, avocatul Ermurachi Cristina a depus o cerere verbală de concretizare a acțiunii înaintate, solicitând:

- încasarea penalității legale pentru întârzierea achitării salariului din vina angajatorului în mărime de 958 096,83 lei;
- încasarea sumei calculate ca rezultat al indexării salariului achitat cu întîrziere din vina angajatorului, în mărime de 152 630,18 lei.

Judecătoria Bălți, sediul Central prin hotărârea pronunțată la data de 27 martie 2024, a admis parțial cererea de chemare în judecată formulată de Cojocaru Petru, dispunând spre încasare de la S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru suma calculată ca rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere în cuantum de 276 420, 42 lei și tata de stat în sumă de 15 670,32 lei. Concomitent, s-a încasat din contul S.A. „Red-Nord” în beneficiul statului taxa de timbru în sumă de 200,00 lei.

S-a respins pretenția reclamantului Cojocaru Petru privind încasarea penalității în sumă de 956 096,83 lei (f.d. 74 vol. II).

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, Cojocaru Petru prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii, în partea respingerii solicitării de a fi încasată penalitate în conformitate cu prevederile art. 330 Codul Muncii, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte prin care să fie dispus spre încasare de la S.A. „ Red-Nord” în beneficiul său penalitatea legală pentru întârzierea achitată salariatului din vina angajatorului în mărime de 958 096,83 lei, calculată pentru reținerea ilegală din vina angajatorului a salariului pentru perioada 05 aprilie 2020 - 04 octombrie 2022, cu dispunerea spre încasare din contul S.A. „ Red-Nord” în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată.

La rândul său, S.A. „Red-Nord” nefiind de acord cu soluția instanței de fond, a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii în latura în care s-a dispus spre încasare din contul S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru suma calculată ca rezultat al indexării salariului achitat cu întîrziere în cuantum de 276 420,42 lei și în această latură să fie emisă o nouă hotărâre prin care pretențiile lui Cojocaru Petru să fie respinse.

Potrivit art. 373 alin. (1)-(3), (5) și (6) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces*.

Colegiul Civil va reitera că, apelantul/intimat Cojocaru Petru în cererea sa de apel își exprimă dezacordul cu hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, în latura respingerii solicitării privind încasarea penalității legale de 958 096, 83 lei, pe când apelantul/intimat S.A. „Red-Nord” își exprimă dezacordul cu hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024 în latura încasării sumei de 276 420,42 lei ca rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere. În

contextul dat, instanța de apel, va analiza legalitatea și temeinicia hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, integral, sub ambele aspecte invocate de apelanți.

Astfel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanțe de fond prin prisma argumentelor invocate de ambii apelanți în cererile sale de apel în raport cu probele anexate la dosar și normele de drept ce reglementează situația din speța dată, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord conchide că instanța de fond a adoptat o hotărâre pripită, bazată pe o apreciere eronată a circumstanțelor care au importanță pentru justa judecare a cauzei în fond și în mod greșit a determinat cadrul legal relevant speței. În susținerea acestei poziții instanța de apel va remarca următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

În cadrul ședinței instanței de apel s-a stabilit că, Cojocaru Petru a fost angajat al S.A. „Red-Nord” din 01 septembrie 2003, inițial în funcția de șef-adjunct în secția tehnologii informaționale. La data de 26 mai 2024 a fost transferat în funcția de contabil șef-adjunct al S.A. „Red-Nord”, iar la data de 01 aprilie 2011 acesta a fonst avansat în funcția de contabil-șef al S.A. „Red-Nord” în temeiul Deciziei Consiliului S.A. „Red-Nord”.

La data de 03 ianuarie 2019 în privința lui Cojocaru Petru a fost emisă ordinul ***** cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de ,,mustrare”, iar la data de 09 ianuarie 2019 în privința lui Cojocaru Petru a fost emis ordinul cu privire aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de ,, avertisment”.

Nefiind de acord cu ordinele date de sancționare disciplinară, Cojocaru Petru le-a contestat în instanța de judecată, solicitând anularea lor, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 29 octombrie 2019, cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Petru a fost admisă parțial. S-a anulat ordinul directorului interimar al S.A. „Red-Nord” ***** cu privire la anulara sancțiunii disciplinare din 03 ianuarie 2019, prin care s-a aplicat sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare angajatului în funcție de contabil-șef Cojocaru Petru. S-a anulat ordinul directorului interimar al S.A. „Red-Nord” ***** cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare din 09 ianuarie 2019 prin care a fost aplicată sancțiunea disciplinară sun formă de avertisment salariatului Cojocaru Petru. S-a încasat de la S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru suma de 6000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, precum și suma de 319,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru deplasarea avocatului în ședința de judecată, iar în total suma de 6319,00 lei. În rest, acțiunea sa respins ca

neîntemeiată. S-a încasat de la S.A. „Red-Nord” în beneficul statului taxa de stat în sumă de 200 lei (f.d. 25-34 vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 02 iulie 2020 cererile de apel declarate de Cojocaru Petru și S.A. „Red-Nord” s-au respins, hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 29 octombrie 2019 fiind menținută (f.d. 35- 43 vol. I).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2020, s-a casat parțial decizia Curții de Apel Bălți din 02 iulie 2020 și hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 29 octombrie 2019 emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Petru către S.A. „Red-Nord” cu privire la anularea ordinilor de sancționare disciplinar, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, în partea în care a fost respinsă pretenția lui Cojocaru Petru cu privire la încasarea prejudiciului moral, în această latură fiind emisă o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cerința lui Cojocaru Petru cu privire la recuperarea prejudiciului moral. S-a încasat de la S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru prejudiciul moral în mărime de 10 000,00 lei. În rest, decizia Curții de Apel Bălți din 02 iulie 2020 și hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 29 octombrie 2019 au fost menținute (f.d. 44-52 vol. I).

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a mai reținut că, la 19 iunie 2019 de către directorul general interimar al S.A. „Red-Nord” Grumeza Valeriu a fost emis ordinul nr. ***** cu privire la concedierea disciplinară lui Cojocaru Petru în temeiul prevederilor art. 86 alin. (1) lit. g) Codul Muncii (f.d. 23 vol. I).

Invocând ilegalitatea ordinului de concediere, Cojocaru Petru îl contestă în instanța de judecată, solicitând anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută anterior cu operarea modificărilor corespunzătoare în carnetul de muncă, încasarea despăgubirilor materiale pentru perioada lipsei forțate de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și recuperarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 28 ianuarie 2021, cererea de chemare în judecată formulată de Cojocaru Petru a fost admisă parțial. S-a anulat ordinul nr. ***** din 19 iunie 2019 cu privire la concedierea disciplinară a lui Cojocaru Petru în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) Codul Muncii. S-a restabilit Cojocaru Petru în funcția de contabil-șef al S.A. „Red-Nord”, deținută anterior emiterii ordinului nr. ***** din 19 iunie 2019 cu operarea modificările corespunzătoare în carnetul de muncă eliberat pe numele lui Cojocaru Petru. S-a încasat de la S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru despăgubiri materiale pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă începând cu data de 19 iunie 2019 până la 28 ianuarie 2021 în mărime de 575 709,71 lei. S-a încasat de la S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru prejudiciul moral în mărime de un salariu mediu de 29 829,53 lei. S-a încasat de la S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6000,00 lei și cheltuielile de transport în sumă de 400,00 lei. S-a încasat de la S.A. „Red-

Nord” în beneficiul statului taxa de stat de care reclamantul a fost scutit la înaintarea acțiunii, proporțional părții admise, în sumă de 17471,29 lei. În rest acțiunea s-a respins (f.d.53-64 vol. I).

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 iulie 2022, s-a modificat hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 28 ianuarie 2021, în latura încasării sumei cu titlu de despăgubirii pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, începând cu data de 19 iunie 2019 și până la 28 ianuarie 2021 de la suma de 575 709,71 lei la suma de 742 079,86 lei/ salariu brut; în latura sumei cu titlu de prejudiciu moral în mărime de un salariu mediu de la suma de 29 829,53 lei la 38 369,94 lei/ salariu brut; în latura sumei dispuse spre încasarea cu titlu de cheltuieli de transport de la 400,00 lei la 1200 lei și în latura încasării de la S.A. „Red-Nord” în beneficiul statului a taxei de stat de la suma de 17 471,29 lei la suma de 22 262,40 lei. În rest, dispozițiile instanței de fond s-au menținut. S-a încasat de la S.A. „Red-Nord” în beneficiul lui Cojocaru Petru cheltuielile de transport suportate în instanța de apel în sumă de 2700,00 lei (f.d. 66-78 vol. I).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2022, recursul declarat de S.A. „Red-Nord” împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 iunie 2022 a fost respins ca inadmisibil (f.d. 79-83 vol. I).

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a mai stabilit că, Cojocaru Petru la 26 septembrie 2022 s-a adresat executorului judecătoresc Marianciuc Evelina în vederea executării deciziei Curții de Apel Bălți din 09 iunie 2022. În acest sens, executorul judecătoresc Marianciuc Evelina la 26 septembrie 2022 a emis încheierea privind intentarea procedurii de executare a documentului executoriu din 09 iunie 2022 emis de Curtea de Apel Bălți.

În ședința instanței de apel s-a mai stabilit că, de către directorul general al S.A. „Red-Nord” Roman Lopotencu, la 03 octombrie 2022 a fost emis ordinul nr. 155-1 prin care s-a ordonat transferarea în contul curent al executorului judecătoresc Marianciuc Evelina următoarele sumă bănești: - 742 079,86 lei/ salariu brut - cu titlu de despăgubiri materiale pentru perioada de absență forțată de la muncă începând cu data 19 iunie 2019 până la 28 ianuarie 2021; -38 369,94 lei/ salariu brut - cu titlu de prejudiciu moral în mărime de un salariu mediu; -1200 lei cu titlu de cheltuieli de transport; și 2700,00 lei cu titlu de cheltuieli de transport suportate pentru instanța de apel (f.d. 85 vol. I).

La data de 15 septembrie 2022 Cojocaru Petru s-a adresat cu o cerere către S.A. „Red-Nord” solicitând achitarea penalității legale pentru reținerea salariului ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci în mărime de 1 928 530,74 lei și a sumei de 304 040,72 lei ca urmare a indexării salariului (f.d. 95- 97 vol. I).

Prin răspunsul oferit de S.A. „Red-Nord” la data de 20 septembrie 2022, solicitarea lui Cojocaru Petru a fost respinsă (f.d. 98 vol. I).

Cojocaru Petru considerând răspunsul oferit de S.A. „Red-Nord” drept

neîntemeiat, s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune, optând pentru încasarea din contul S.A. „Red-Nord” a sumei de 958 096,83 lei cu titlu de penalitate legală pentru întîrzierea achitării salariului din vina angajatorului și suma de 152 630,18 lei calculată ca rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere din vina angajatorului (cerințe concretizate în ședința de judecată din 11 martie 2024), precum și recuperarea tuturor cheltuielilor de judecată.

La caz, Colegiul Civil atestă prezența unui litigiu ce reiese din raporturile de muncă.

În conformitate cu art. 354 Codul Muncii, *se consideră litigii individuale de muncă divergenţele dintre salariat şi angajator privind:*

a) încheierea contractului individual de muncă;

b) executarea, modificarea şi suspendarea contractului individual de muncă;

c) încetarea şi nulitatea, parţială sau totală, a contractului individual de muncă;

d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de către una din părţile contractului individual de muncă;

e) rezultatele concursului;

f) anularea ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) de angajare în serviciu, emis conform art.65 alin.(1);

h) ***alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.***

În conformitate cu prevederile art. 128 Codul muncii, *salariul reprezintă orice recompensă sau cîştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată*.

Iar, potrivit art. 90 alin. alin. (1) și (2) lit. a) Codul Muncii, ***în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului*** *transferat sau* ***eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă.***

Din conținutul normelor sus citate rezultă cu certitudine că, salariul reprezintă acea remunerație a muncii plătită în bani de către angajator salariatului. În cazul în care salariatul a fost concediat ilegal și acestă este restabilit în funcția deținută anterior de instanța de judecată, angajatorul este obligată să repare prejudiciul cauzat salariatului prin achitarea unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de lipsă forțată de la muncă.

În conformitate cu prevederile art. 145 alin. (1), (2) și (4) Codul muncii, ***compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului se efectuează prin indexarea obligatorie şi în mărime deplină a sumei salariului***

calculat dacă reținerea acestuia a constituit cel puţin o lună calendaristică de la data stabilită pentru achitarea salariului lunar*. Compensarea prevăzută la alin. (1) se efectuează separat pentru fiecare lună, prin majorarea salariului în conformitate cu coeficientul inflaţiei calculat în modul stabilit. Modul de calculare a sumei de compensare a pierderii unei părţi din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de plată a acestuia se stabileşte de Guvern, de comun acord cu patronatele şi sindicatele.*

La caz, Curtea de Apel reține că reclamantul Cojocaru Petru a solicitat indexarea sumei de 742 079,86 lei, achitată cu titlu de despăgubiri pentru perioada absenței forțate de la muncă, susținînd că aceasta ar echivala cu salariul lunar care trebuia încasat.

Această cerință este nefondată, or, urmează a fi reținut faptul că, suma de bani acordată prin hotărîrile anterioate are un caracter de reparare a prejudiciului cauzat prin concedierea ilegală și nu reprezintă ”salariu” în sensul art. 128 și art. 145 din Codul Muncii. Conform art. 90 alin. (2), lit. a) din Codul Muncii, angajatului concediat ilegal i se restituie prejudiciul prin despăgubiri echivalente salariului, dar această plată are caracter reparatoriu și nu remuneratoriu. Or, art. 145 din Codul Muncii reglementează strict indexarea salariului ca element al protecției sociale a muncii prestate efectiv, iar nu a despăgubirilor stabilire de instanță.

Urmează a fi reiterat și faptul că dispozițiile art. 145 și art. 330 alin. (2) din Codul Muncii, se referă excluziv la salariu, indemnizația de concediu, plățile de eliberare ori alte plăți cu caracter salarial. Ele nu prevăd și nu pot fi extinse prin interpretare la despăgubirile pentru absența forțată. O interpretare contrară ar echivala cu crearea unei norme noi în jurisprudență, ceea ce contravine principiului legalității.

Mai mult, despăgubirea pentru absența forțată de la locul de muncă deja a fost calculată prin raportul de expertiză și stabilită de instanțele de judecată, incluzînd toate componentele salariale datorate. Admiterea indexării ulterioare ar însemna o dublă compensare a aceluiași prejudiciu (o dată prin despăgubire, a doua doară prin indexare), ceia ce este inadmisibil.

Așadar, în concluzie, Colegiul Civil menționează că indexarea salariului, prevăzută de art. 145 Codul Muncii se aplică exclusiv salariului și sau altor plăți salariale, calculate de angajator, dar neachitate la termen și nu despăgubirilor pentru absența forțată de la muncă, care au fost stabilite definitiv prin hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă, prin care reclamantul a fost restabilit în funcție. Prin urmare, prima instanță, dispunînd indexarea sumei de 276 420,42 lei, a aplicat în mod eronat norma de drept material.

Referitor la solicitarea reclamantului/apelant Cojocaru Petru cu privire la încasarea din contul S.A. „Red-Nord” a sumei de 958 096,83 lei cu titlu de penalitate legală pentru întârzierea achitării salariului din vina angajatorului

(cerință concretizată în ședința de judecată din 11 martie 2024), Colegiul Civil va remarca următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 330 alin. (2) Codul Muncii, *în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăti (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întîrziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen*.

Din conținutul normei sus citare rezultă cu certitudine faptul că, în caz de întârziere a plăților salariale de către angajator, salariatului i se datorează o compensație suplimentară de 0,3% din suma neplătită, pentru fiecare zi de întârziere. Prevederea se aplică în situații precum întârzierea la plată a salariului (conform art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plății la eliberare din serviciu (art. 143) sau a altor plăți prevăzute de Codul Muncii, cum ar fi: concediu medical (art. 123), Concediul de maternitate şi concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului (art. 124), Concediile pentru salariații care au adoptat copii sau i-au luat în plasament în serviciul de tutelă/curatelă (art. 127), retribuirea muncii prestate în condiții nefavorabile (art. 139) Indemnizația de eliberare din serviciu (186) și în cazul vătămării sănătății salariatului în exercitarea obligațiilor de muncă (art. 225).

Raportînd prevederile legale citate supra, la cerințele reclamantului instanța de apel le consideră neîntemeiate.

Or, inițial colegiul civil va reține momentul procesual de invocare. Or, urmează a fi accentuat că cererea privind penalitatea este conexă cererii de restabilire în funcție și de încasare a despăgubirilor pentru absența forțată de la muncă. Ea trebuia invocată și analizată în cadrul acelui litigiu, întrucît are caracter accesoriu raportului juridic deja tranșat definitiv. Introducerea ulterioară, printr-o acțiune separată, contravine principiului securității raporturilor juridice și caracterului definitiv al hotărîrilor.

Norma legală prevăzută la art. 330 Codul Muncii, este o normă accesorie, aplicabilă în același cadru procesual cu litigiul salarial de bază. Invocarea panalității abia în anul 2023, constituie o fragmentare artificială a litigiului și contravine principiului securității raporturilor juridice.

Suplimentar se impune de remarcat și faptul că, în ședința instanței de apel, reclamantul Cojocaru Petru a recunoscut faptul că, deși a fost eliberat din funcția de contabil-șef, nu a rămas efectiv fără loc de muncă, ci și-a continuat activitatea în cadrul aceleiași întreprinderi, ocupînd o altă funcție.

Aici, urmează a fi accentuat faptul că rațiunea sancțiunilor legale – atît indexarea salariului, cît și penalitatea legală prevăzute de Codul Muncii, urmăresc să protejeze salariatul împotriva riscului de a fi lipsit de resurse materiale minime

pentru subexistență în perioada cînd nu i se achită salariul. În speță însă, reclamantul a beneficiat constant de salariu pentru munca prestată, ceea ce suplimentar exclude tocmai rațiunea pentru care legiuitorul a instituit mecanismele de protecție. Or, acordarea suplimentară a indexării și a penalității în condițiile în care reclamantul a avut un venit lunar constant ar contraveni principiului proporționalității și ar genera un dezechilibru între drepturile și obligațiile părților contractului individual de muncă, transformînd mecanismele de protecție oferite de lege într-un mijloct de îmbogățire nejustificată.

Or, Curtea Supremă de Justiție, a subliniat în jurisprudența sa că mecanismele compensatorii nu pot și transformate în mijloace de sancționare excesivă a angajatorului, la caz, Cojocaru Petru nu a rămas fără venit, deci rațiunea protecției sociale nu sibzistă, iar admiterea cerințelor reclamantului ar genera o dublă reparație și o îmbogățire nejustificată.

Reieșind din cele menționate și din considerentul că în ședința instanței de apel nu s-a constatat temeinicia solicitărilor reclamantului Cojocaru Petru privind încasarea din contul S.A. „Red-Nord" a sumei de 958 096,83 lei cu titlu de penalitate legală pentru întîrzierea achitării salariului din vina angajatorului și suma de 152 630,18 lei calculată ca rezultat al indexării salariului achitat cu întârziere din vina angajatorului (cerințe concretizate în ședința de judecată din 11 martie 2024), prin urmare, Colegiul Civil va respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Cojocaru Petru împotriva S.A. „Red- Nord" cu privire la încasarea penalității legale și indexarea salariului ca neîntemeiate.

Evident în cazul respingerii acțiunii, cerințele legate de compensarea cheltuielilor de judecată decad, în condițiile în care fondul cauzei nu și-a găsit confirmare prin circumstanțele cauzei.

În contextul celor menționate mai sus, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord va respinge cererea de apel declarată de Cojocaru Petru prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina și va admite apelul declarat de S.A. „Red-Nord", cu casarea integrală a hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024 și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Cojocaru Petru împotriva S.A. „Red-Nord" cu privire la încasarea penalității legale, indexarea salariului și compensarea cheltuielilor de judecată - se respinge.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art.art. 385 lit. c), 390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord,

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de Cojocaru Petru prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina.

Se admite cererea de apel declarată de S.A. „Red- Nord".

Se casează integral hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 27 martie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cojocaru

Petru împotriva S.A. „Red- Nord” cu privire la încasarea penalității legale, indexarea salariului și compensarea cheltuielilor de judecată, *cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează:*

Cererea de chemare în judecată înaintată de Cojocaru Petru împotriva S.A. „Red- Nord” cu privire la încasarea penalității legale, indexarea salariului și compensarea cheltuielilor de judecată - se respinge.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător: Elena Grumeza

Judecători: Radu Holban

Cristina Prisacari